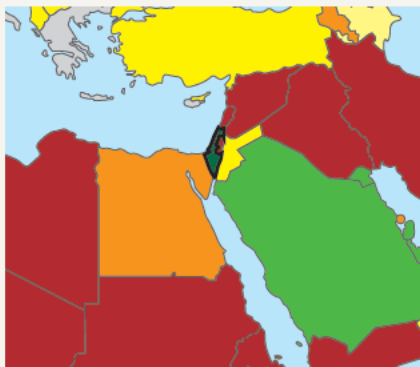

Basfakta (2023)

Folkmängd: 10 miljoner

BNP, nominellt: 525 miljarder USD

BNP/capita: 54 337 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Väldiversifierad och utvecklad ekonomi.
- + Hållbara statsfinanser och betalningsbalans.
- + Välfungerande och starka institutioner.

Svagheter

- Geopolitiska spänningar och säkerhetsmässiga hot.
- Liten inhemsk marknad och exportberoende.

Robust ekonomi i en orolig omvärld

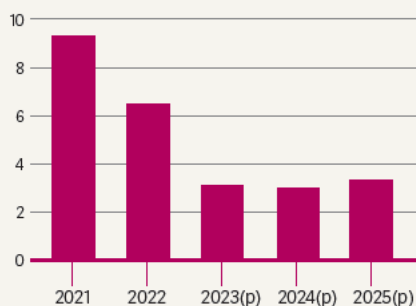
Israels styrkor inkluderar bland annat en öppen och konkurrenskraftig ekonomi där exportsektorn bidrar till knappt 30 procent av BNP (jmf. Sverige 44 procent). Mellan 2013 och 2022 var BNP-tillväxten i genomsnitt 4,1 %, vilket är långt bättre än de flesta avancerade industriländer. Tillväxten drivs bland annat av den högteknologiska sektorn som utgör 15 procent av BP och omkring hälften av landets export. Sektorn har bland annat gynnats av utgifter för forskning och utveckling som är bland de högsta inom OECD, samtidigt som en stark entreprenöriell kultur och tillgång till inhemskt riskkapital har gjort att landet framgångsrikt kunnat kapitalisera innovationer. BNP-utvecklingen har också främjats av en stark extern position, ihållande bytesbalansöverskott och stora valutareserver som inneburit betydande förmåga att hantera inhemska och externa chocker. Centralbankens valutareserv uppgick i slutet av 2022 till 191 miljarder USD, motsvarande 37 procent av BNP. Utöver det gynnas ekonomin av nyfunna gasfyndigheter i Medelhavet, bioteknik, turism och jordbruk.

Trots en välutvecklad ekonomi har statsfinanserna periodvis varit ansträngda. Budgetunderskott, tyngda av höga försvarsutgifter, har under en lång period lett till en ökande statsskuld som kulminerade under 2020 då skulden, som andel av BNP, översteg 70 procent. Innan kriget med Hamas inleddes uppskattade IMF att skuldkvoten vid utgången av 2023 skulle ha minskat till strax under 60 procent till följd av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin. Budgetsaldot väntas försvagas betydligt under 2023 och 2024 till följd av ökade kostnader direkt relaterade till kriget och svagare inkomster. Även om den slutliga kostnaden för kriget är svår att uppskatta och beroende av omfattningen och hur länge det pågår så uppskattar Moodys underskottet för 2023 till omkring tre procent och för 2024 till cirka sju procent. Staten bedöms inte ha problem att finansiera de större än förväntade underskotten med fortsatt god tillgång till sin breda och diversifierade finansieringskällor. Total extern skuld är låg, strax under 30 procent av BNP. Landets bytesbalansöverskott under de senaste två decennierna och stabila inflöden av utländska direktinvesteringar utgör en buffert för externbalansen, vilket är betryggande sett till de säkerhetsrisker Israel står inför.

Höga geopolitiska risker under 2024 och framåt

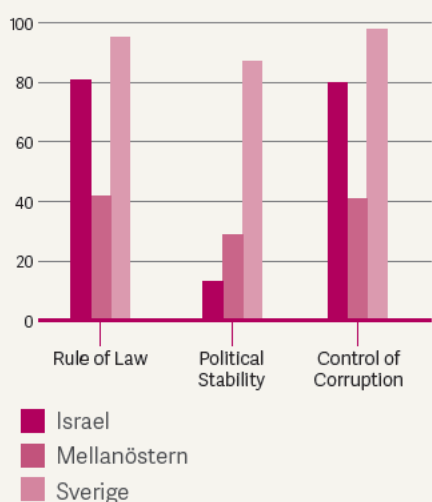
Israel står inför betydande geopolitiska och säkerhetsmässiga risker i och med det pågående (december 2023) kriget med Hamas. Kriget är av signifikant större skala än tidigare historiska strider mellan parterna. Huvudantaganden är att kriget fortsatt kommer att vara centrerat kring Gaza-området, samtidigt som en eskalering som involverar en utökad del av regionen inte kan uteslutas. Den israeliska ekonomin var motståndskraftig vid liknande scenarier tidigare, BNP-fall under konflikternas inledande skeenden har därefter kompensats av snabba återhämtningar under de efterföljande kvartalen. De direkta ekonomiska konsekvenserna för den israeliska ekonomin väntas främst via arbetskraft-utbudet - som begränsats med 18 procent till följd av mobilisering och evakueringar - samt lägre besöksantal till landet. Den ekonomiska aktiviteten väntas öka under början av 2024 när kriget avslutas eller avtar i intensitet. Flertalet bedömare antar därför en BNP-tillväxt omkring 2,0 procent

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Israel

År	MSEK
2022	4 121
2021	3 002
2020	3 203
2019	3 434
2018	2 923

Källa: SCB

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	1 543
Utfästelser	1 110

för 2023 och att den därefter ökar till omkring 2,5 procent 2024. Över lag justeras de årliga tillväxtantagandena ned med 0,5–1,0 procent av BNP jämfört med bedömningar innan kriget.

Även om den mest intensiva fasen av kriget med Hamas avslutas under början av 2024 kommer de ekonomiska effekterna bli långvariga. Ökade kostnader för säkerhetsarrangemang och återuppbyggnad av förstörd infrastruktur kommer tynga de offentliga finanserna även på lång sikt. Också utbudet av palestinsk arbetskraft väntas bli lägre, vilket kommer att utgöra ett hinder för byggsektorn och jordbruket där flödet av arbetare, från både Västbanken och Gaza, hittills utgjort viktiga beståndsdelar.

Den geopolitiska situationen i Israels närområde, med länder som plågas av interna konflikter (Syrien, Irak, Libanon) eller som är inblandade i geopolitiska spänningar (Iran och Saudi-arabien), kommer fortsatt att forma landets utveckling också på sikt. Demografiska förändringar i relationen mellan sekulära judar och övriga befolkningsgrupper, där den förra har en högre utbildningsnivå och arbetskraftsdeltagande, riskerar att på sikt att leda till försämrad produktivitet och ökat skatteuttag för att kunna upprätthålla nuvarande offentligfinansiella struktur. Den positiva utvecklingen under de senaste åren med förbättrade relationer för Israel med flertalet länder inom arabvärlden väntas på sikt kunna återupptas efter att kriget avslutats.

Affärsmiljön

Världsbankens Ease of Doing Business-index placerar Israel på plats 35 av 190 rankade länder under 2020, vilket är i linje med flera OECD länder. I Transparency Internationals Corruption Index rankas Israel på plats 31 av 180 länder, vilket är bland de bättre i regionen, endast efter Förenade Arabemiraten. Placeringen är en förbättring från tidigare år och ungefär i linje med nivån under det senaste årtiondet. Världsbankens Governance Indicators (WGI), som innefattar mått på institutioners och regleringsmiljöns kvalitet, placerar landet över genomsnittet för MENA, tack vare stabila och välfungerande institutioner. Vad gäller politisk stabilitet och säkerhetsläge klassificeras Israel under genomsnittet för regionen.

Den israeliska banksektorn är utvecklad, diversifierad och välreglerad. Bankerna har visat sig motståndskraftiga i perioder av sämre marknadsförhållanden. Bankerna har en historiskt god och stabil tillgångskvalitet, även om kapitalmått generellt är lägre än jämförbara marknader så innebär centralbankens konservativa riskviktning att bankerna har god förlustabsorberande förmåga. Andelen dåliga lån är låg (<1 procent) och bankerna är över lag välrustade mot kreditförluster. Likväl väntas tillgångskvaliteten och lönsamheten försämrats till följd av svårare globala makroekonomiska förhållanden samt de ekonomiska konsekvenserna av det pågående kriget.

EKN:s policy

Israel är ett höginkomstland och medlem av OECD, vilket innebär att OECD inte klassificerar landet. EKN uppgraderade Israel till landriskklass 1 år 2017. Vid långa kredittider måste marknadsreferenser inhämtas. Normal riskprovning gäller för samtliga affärer. Inga risktyper täcks avseende transaktioner till ockuperade områden. Dessa områden innefattar Västbanken, inklusive östra Jerusalem, Gaza och Golanhöjderna, som ockuperades 1967.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN har under perioden 2018–2022 ställt ut garantier i 46 affärer, till ett sammanlagt belopp om drygt 12,9 miljarder kronor, för svenska företag som exporterar till Israel. Beloppsmässigt domineras engagemanget av transportsektorn som utgör 98 procent av garantier. EKN:s betalningserfarenhet är god. Dröjsmål förekommer sällan, inga utestående fordringar finns i dagsläget och den senaste skaderegleringen skedde 2016.